

НАЦРТ ПРАВИЛНИКА О РЕГУЛАЦИЈИ КВАЛИТЕТА СНАБДИЈЕВАЊА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ

Требиње, август 2014. године

На основу члана 24. Закона о електричној енергији ("Службени Гласник Републике Српске" број 8/08, 34/09, 92/09 и 1/11), члана 60. и 66. Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом ("Службени Гласник Републике Српске", број 90/12), члана 18. став (1) Статута Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске – Пречишћени текст ("Службени Гласник Републике Српске", број 6/10) и члана 33. став (1) тачка а) Пословника о раду Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске ("Службени Гласник Републике Српске", број 59/10) Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске је на 89. редовној сједници, одржаној 28. августа 2014. године утврдила

НАЦРТ ПРАВИЛНИКА О РЕГУЛАЦИЈИ КВАЛИТЕТА СНАБДИЈЕВАЊА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ

ДИО I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет)

(1) Правилником о регулацији квалитета снабдијевања електричном енергијом (у даљем тексту: Правилник) прописују се:

- а) показатељи квалитета снабдијевања електричном енергијом,
- б) начин мјерења, прикупљања, обраде и надзора над подацима о показатељима квалитета снабдијевања електричном енергијом,
- в) постепено увођење минималних (општих и гарантованих) стандарда квалитета снабдијевања електричном енергијом,
- г) постепено увођење финансијске накнаде купцу након увођења гарантованих стандарда квалитета снабдијевања електричном енергијом,
- д) начин, динамика и садржај извјештавања Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија) и
- ђ) садржај годишњег извјештаја о квалитету снабдијевања који припрема оператор дистрибутивног система (у даљем тексту: дистрибутер).

(2) Под квалитетом снабдијевања се подразумијева континуитет испоруке електричне енергије, комерцијални квалитет пружених услуга и квалитет напона напајања електричном енергијом.

Члан 2. (Циљ и примјена)

(1) Циљ Правилника је прописивање начина заштите крајњих купаца у погледу квалитета снабдијевања електричном енергијом у Републици Српској са регулаторног аспекта.

(2) Правилник се примјењују за дјелатности дистрибуције електричне енергије и снабдијевања крајњих купаца електричном енергијом.

Члан 3.
(Дефиниције и скраћенице)

(1) Термини и скраћенице које се користе у Правилнику имају следеће значење:

Гарантовани стандард	Прописани ниво квалитета снабдијевања, који је дистрибутер/снабдјевач дужан испунити у сваком појединачном случају у погледу одређене услуге.
Град	Јединица локалне самоуправе, која према документима просторног уређења представља повезану урбану, инфраструктурну и просторну цјелину у функцији свакодневних потреба становништва;
Ванредне околности	Непредвидиви природни догађаји који имају карактер елементарних непогода (поплаве, потреси, пожари, олујни вјетрови), екстремних климатских услова и ванредне околности које прогласе надлежни органи (општа несташница електричне енергије, непосредна ратна опасност и др.)
Вријеме трајања интервенције	Унапријед одређени временски период у којем је дистрибутер обавезан изаћи на лице мјеста и отклонити квар (нпр. због замјене напојног осигурача).
Дистрибутивни центар управљања	Посебно организован дио дистрибутера одговоран за управљање, рад (погон) и надзор над дистрибутивном мрежом.
Дистрибутер (оператор дистрибутивног система)	Корисник дозволе за дистрибуцију електричне енергије који је одговоран за рад (погон), управљање, одржавање и развој дистрибутивног система на одређеном подручју, укључујући повезивање са другим системима, а све у циљу дугорочне способности система да испуни разумне захтјеве за дистрибуцијом електричне енергије
Књига евиденција приговора и жалби	Писана или електронска збирна евиденција приговора и жалби коју води дистрибутер.
Накнада	Финансијска накнада кориснику мреже у случају неиспуњења гарантованих стандарда квалитета снабдијевања за услуге које је дистрибутер/снабдјевач дужан извршити у прописаном року.
Метеоролошки подаци	метеоролошки и други подаци (локалне информације о атмосферским пражњењима итд.), које дистрибутер прикупља у сврху доказивања повезаности ових догађаја са насталим прекидом испоруке електричне енергије ("Виша сила").
Минимални стандарди квалитета снабдијевања	Дефинисане вриједности показатеља квалитета снабдијевања. Минимални стандарди могу бити гарантовани или општи-системски стандарди.
Ниво израчунавања показатеља	ниво праћења показатеља континуитета испоруке у дистрибутивној мрежи (НН, СН, ВН)

континуитета испоруке	
Нормални погонски услови	Стање без квара, или планираног искључења због одржавања или изградње мреже.
Одговорно лице	Лице задужено за извјештавање о подацима о квалитету снабдијевања.
Одјељење услужног центра за телефонске контакте	Дио услужног центра, опремљен са телекомуникационом инфраструктуром која омогућава пружање жељених информација од стране оператера. Вријеме рада овог одјељења може бити одређено, а сам начин рада полуаутоматизован.
Општи-системски стандарди	Дефинисане вриједности показатеља квалитета снабдијевања на системском нивоу (држава, дистрибутивно подручје)
Погонска статистика	Подаци о раду електродистрибутивног система који се системски (ручно) прикупљају, обрађују и чувају. Дистрибутер је дужан чувати те податке у складу са прописима.
Прекид	Стање при којем на примопредајном мјесту напон падне испод 5% своје номиналне вриједности, а може бити краткотрајни или дуготрајни. Краткотрајни прекид у напајању представља прекид чије је трајање дуже од једне секунде, а краће и једнако три минута. Дуготрајни прекид у напајању представља прекид чије је трајање дуже од три минуте.
Преносна мрежа	Електроенергетска мрежа напонског нивоа 400, 220 и 110 kV.
Прелазни период	Период постепеног увођења стандарда квалитета снабдијевања и прилагођавања дистрибутивног система за потребе вођења погонске статистике.
Снабдијевач	Корисник дозволе за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца електричном енергијом и корисник дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији БиХ издате од стране Регулаторне комисије и корисника дозволе за снабдијевање електричном енергијом другог реда издате од стране ФЕРК-а.
Село	Дио јединице локалне самоуправе чији се простор претежно користи за обављање пољопривредне дјелатности.
Упит и захтјев	Писана или усмена изјава купца у сврху рјешавања рекламација (оправданих или неоправданих) или добијања информација (све што није приговор).
Услужни центар	Посебан организациони дио дистрибутера и снабдијевача одговоран за контакте са крајњим купцима.
SCADA	Систем за надзор, управљање и прикупљање података у дистрибутивној мрежи (System Control and Data Acquisition).
DMS	Систем за анализу и оптимизацију погона електроенергетских објеката и мреже (Distribution management system)
OMS	Систем за евиденцију прекида у дистрибутивној мрежи (Outage management system)

BAS	Државни стандард у Босни и Херцеговини
BAS EN 50160:2011	Карактеристике напона у јавним електродистрибутивним мрежама
BAS EN 61000-4-30:2010	Технике испитивања и мјерења - Методе мјерења квалитета енергије

(2) Други термини и дефиниције које се користе имају значење дефинисано законом и подзаконским актима.

ДИО II - ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА СНАБДИЈЕВАЊА

Глава I – ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ

Члан 4.

(Прикљупљање и обрада података)

- (1) Дистрибутер је обавезан водити евиденцију свих прекида испоруке електричне енергије и формирати одговарајућу базу података.
- (2) Дистрибутер је обавезан водити евиденцију и формирати базу података о показатељима квалитета снабдијевања (квалитет напона, континуитет испоруке, квалитет комерцијалних услуга) према прописаним обрасцима Правилника о извјештавању.
- (3) Снабдјевач је обавезан водити евиденцију и формирати базу података показатеља квалитета комерцијалне услуге, према прописаним обрасцима Правилника о извјештавању.
- (4) Протекло вријеме за извођење услуге потребно је правилно и једнозначно (стандардизовано) регистровати и формирати упоредиву базу података о показатељима квалитета снабдијевања електричном енергијом.
- (5) Подаци из става (1) овог члана се системски прикупљају, обрађују и чувају.

Члан 5.

(Обавеза достављања података)

Дистрибутери и снабдјевачи у складу са одредбама овог правилника достављају Регулаторној комисији податке о показатељима квалитета снабдијевања.

Члан 6.

(Развој рачунарске апликације за извјештавање)

- (1) Дистрибутери и снабдјевачи развијају рачунарски програм који омогућава израду и слање извјештаја Регулаторној комисији на усклађен начин.
- (2) Подаци о квалитету снабдијевања се уносе аутоматски или ручно у рачунарски програм.

Члан 7.

(Регистрација корисника апликације)

- (1) За коришћење рачунарског програма (интернет апликације) врши се неопходни поступак регистрације корисника.

(2) Корисник је у поступку регистрације информисан о свим опцијама којима се омогућава одговарајући степен сигурности података (замјена корисничке шифре, итд.)

Члан 8.

(Доступност података)

(1) Достављени подаци се похрањују у базу података, уз неограничен приступ и управљање базом од стране дистрибутера, односно снабдјевача у зависности од активности које обављају у оквиру дјелатности.

(2) Регулаторној комисији се омогућава увид у ове податке у складу са законом и прописима.

Члан 9.

(Одговорно лице)

Дистрибутери и снабдјевачи именују одговорно лице за израду тромјесечног извјештаја о подацима квалитета снабдијевања који се доставља Регулаторној комисији.

Члан 10.

(Надзор над подацима)

(1) Подаци о квалитету снабдијевања електричном енергијом се чувају у периоду од десет година.

(2) Регулаторна комисија врши надзорну провјеру методом случајног узорка у процесу евидентирања и обраде података о квалитету снабдијевања електричном енергијом.

(3) При појави сумњи у одређене податке врши се комплетан надзор.

Глава II - ПОКАЗАТЕЉИ КОНТИНУИТЕТА ИСПОРУКЕ

Члан 11.

(Показатељи континуитета испоруке)

(1) Показатељи континуитета испоруке електричне енергије су:

- а) Дужина трајања прекида напајања по крајњем купцу у току године (DTP), познатији као SAIDI,
- б) Број дуготрајних прекида напајања крајњих купаца у току године (BDP), познатији као SAIFI,
- в) Број краткотрајних прекида напајања крајњих купаца у току године (BKR), односно MAIFI

(2) Дефиниције ових показатеља су дате у прилогу Правилника.

Члан 12.

(Ниво праћења показатеља)

- (1) Праћење показатеља континуитета се врши по врсти прекида, узроку прекида, напонском нивоу на коме се прекид десио, те категорији географског подручја погођеног прекидом.
- (2) Подаци о прекидима о испоруци електричне енергије се прате до нисконапонских извода у дистрибутивној мрежи, не укључујући појединачне прикључке крајњих купаца.

Члан 13.

(Подаци о континуитету испоруке)

Подаци из погонске статистике, које дистрибутер евидентира и посредно или непосредно користи за прорачун показатеља континуитета испоруке су:

- а) елемент мреже у квару,
- б) извод, далеководно поље или подсистем секундарне дистрибутивне мреже који је у квару,
- в) узрок прекида (виша сила, одговорност треће стране, одговорност дистрибутера),
- г) датум и вријеме почетка и краја прекида,
- д) врста прекида: планирани, дуготрајни, непланирани или краткотрајни,
- ђ) број прекида по врсти прекида,
- е) број крајњих купаца погођених кваром и
- ж) напонски ниво гдје се десио квар:
 - 1) високи напон (400, 220 или 110 kV),
 - 2) средњи напон (35, 20 или 10 kV) и
 - 3) ниски напон.

Члан 14.

(Прорачун показатеља континуитета испоруке)

- (1) Вриједности показатеља SAIDI, SAIFI и MAIFI израчунавају се по подручју (дистрибутивно подручје, градско, и сеоско), по напонском нивоу гдје се десио квар и узроку прекида на тромјесечном и годишњем нивоу.
- (2) Годишње вриједности показатеља се морају сложити са кумулативним вриједностима ових показатеља на тромјесечном нивоу.
- (3) У случају одређених одступања годишњих вриједности дистрибутер је обавезан доставити образложење наведених одступања Регулаторној комисији.

Члан 15.

(Показатељи континуитета најлошије напајаних водова)

- (1) Дистрибутер је обавезан доставити годишњи извјештај Регулаторној комисији о максимално регистрованим параметрима SAIDI чији је узрок "одговорност

дистрибутера" за три најлошије напајана средњенапонска извода на свом дистрибутивном подручју и годишњој количини испоручене електричне енергије преко ових водова.

(2) Извјештај из става (1) овога члана доставља се најкасније 60 дана по истеку календарске године на коју се извјештај односи.

Члан 16.

(Разврставање прекида на крају периода)

Прекиди код којих је почетак прекида у једном, а крај прекида у другом извјештајном периоду, се додају показатељима континуитета испоруке у другом извјештајном периоду.

Члан 17.

(Аутоматско праћење показатеља континуитета испоруке)

(1) Дистрибутери су обавезни да прате показатеље континуитета испоруке електричне енергије користећи систем за надзор, даљинско управљање и прикупљање података у дистрибутивном центру управљања.

(2) При извјештавању о показатељима континуитета на дијелу дистрибутивне мреже која није у систему за надзор и даљинско управљање, ти објекти се у будућој апликацији обиљежавају на оговарајући начин (нпр. у дијелу: "карактеристике SCADA DMS OMS").

Члан 18.

(Ручна евиденција прекида)

(1) Прекиди испоруке у дистрибутивној мрежи (на електроенергетским постројењима) која су опремљена са локалним станичним рачунарима, а нису увезани у систем даљинског управљања евидентирају се у локалну базу података.

(2) Подаци се редовно достављају у диспечески центар управљања и узимају у обзир при прорачуну показатеља.

(3) Уколико објекти нису опремљени ни станичним рачунаром, погонска статистика (догађаји) се води ручно од стране дежурних лица у складу са чланом 13. овог правилника и може бити предмет надзорне провјере Регулаторне комисије.

Члан 19.

(Сусједна дистрибутивна подручја)

Дистрибутер прати показатеље континуитета испоруке само за купце, на свом дистрибутивном подручју, чији су објекти прикључени преко повезаног далековода који је у топологији (конфигурацији) мреже посебно обиљежен.

Члан 20.

(Виша сила)

За све непланиране прекиде, који су од дистрибутера сврстани у категорију "више силе", мора се водити одговарајућа документација, којом се доказује да:

- а) су наступили екстремни климатски услови и елементарне непогоде или
- б) друге околности.

Члан 21.

(Одговорност треће стране)

За све непланиране прекиде, који су од дистрибутера сврстани у категорију одговорност треће стране, мора се водити одговарајућа документација, којом се доказује да је прекиде проузроковала трећа страна као нпр:

- а) прекид и оштећење проводника (сјеча дрвета, грађевинско-земљани радови, итд),
- б) лом и оштећење стуба (сјеча дрвета, грађевинско-земљани радови. итд),
- в) неовлашћено прикључење корисника мреже,
- г) искључење на захтјев корисника,
- д) прекиди на преносној мрежи,
- ђ) крађа,
- е) саботажа,
- ж) тероризам и сл.

Члан 22.

(Рачунарска апликација за израчунавање показатеља континуитета)

(1) Дистрибутер за прорачун показатеља континуитета испоруке користи рачунарску апликацију која омогућава извјештавање о:

- а) општим подацима о дистрибутивној мрежи,
- б) конфигурацији дистрибутивне мреже (алокација извода ТС ВН/СН, СН/НН по подручју-градски и сеоски),
- в) евиденцији података о погонским догађајима и прекидима,
- г) показатељима континуитета испоруке електричне енергије три најлошије напајана вода,
- д) показатељима континуитета испоруке SAIDI, SAIFI, MAIFI по различитим напонским нивима, узроцима и подручјима и
- ђ) о доказима више силе и одговорности треће стране.

(2) Прилагођени обрасци Правилника о извјештавању ("excel" табеле) се користе до израде рачунарске апликације.

Члан 23.

(Општи подаци)

(1) Дистрибутер уноси у апликацију групе података које се односе на:

- а) број прикључених објеката крајњих купаца,
- б) дужину водова по напонским нивоима,
- в) техничке карактеристике дистрибутивне мреже и
- г) метеоролошке податке.

(2) Обим података појединачне групе се детаљније захтијева у апликацији за прорачун показатеља континуитета, односно "excel" табели.

Члан 24.

(Конфигурација дистрибутивне мреже)

- (1) Тачни подаци о конфигурацији дистрибутивне мреже су услов за правилан прорачун показатеља континуитета испоруке и утврђивања броја купаца погођених прекидом.
- (2) Конфигурација дистрибутивне мреже се може промијенити због промјене уклопних стања мреже, због изградње и прикључења нових електроенергетских објеката или других околности у електродистрибутивном систему.

Члан 25.

(Информисање и објављивање података)

Дистрибутер годишње обавјештава крајње купце о нивоу континуитета испоруке јавним објављивањем података и то:

- а) На ком су СН изводу прикључени објекти крајњих купаца према критеријуму извршене класификације дистрибутивних подручја (градско или сеоско подручје), при чему обавјештење садржи и информацију о минималним стандардима континуитета испоруке електричне енергије;
- б) На својој интернет страници остварене показатеље континуитета испоруке електричне енергије SAIDI, SAIFI (виша сила, одговорност дистрибутера, одговорност треће стране) и MAIFI укупно и на припадајућем средњенапонском изводу у протеклој години.

Глава III - ПОКАЗАТЕЉИ КОМЕРЦИЈАЛНОГ КВАЛИТЕТА УСЛУГЕ

Члан 26.

(Показатељи комерцијалног квалитета)

- (1) Показатељи комерцијалног квалитета су:
 - а) вријеме издавања електроенергетске сагласности на захтјев новог корисника мреже,
 - б) вријеме израде прикључка од закључења уговора о прикључењу,
 - в) вријеме прикључења од подношења захтјева за прикључење,
 - г) вријеме одговора на писани приговор, упит,
 - д) вријеме одговора на позив у одјељењу услужног центра за телефонске контакте,
 - ђ) показатељи рада услужног центра,
 - е) вријеме трајања интервенције на квар напојног осигурача крајњег купца,
 - ж) вријеме одговора на жалбу у вези квалитета напона,
 - з) вријеме поправке напонских прилика,
 - и) број и удио неоснованих обустава испоруке електричне енергије,
 - ј) број и вријеме послатих обавјештења о планираним прекидима,
 - к) вријеме потребно за обезбијеђење исправног мјерења,

- л) вријеме поновног прикључења након неосноване обуставе испоруке електричне енергије,
 - м) број редовних читања бројила електричне енергије домаћинстава и осталих крајњих купаца,
 - н) број искључених и вријеме и број поново прикључених објеката због неплаћања,
 - њ) вријеме потребно за одговор на приговор у вези рачуна за утрошену електричну енергију,
 - о) вријеме поновног прикључења након искључења због неплаћања и
 - п) вријеме потребно за корекцију обрачуна.
- (2) Осим показатеља из претходног става Регулаторној комисији достављају се и подаци:
- а) који су потребни за израчунавање удјела корисника, који су погођени одговарајућим нивоом квалитета поједине услуге у случају утврђивања општих стандарда и
 - б) о броју исплаћених накнада због одступања од гарантованих стандарда појединих услуга.
- (3) Дистрибутери и снабдјевачи у зависности од послова које обављају у оквиру своје дјелатности, уносе у рачунарску апликацију податаке неопходне за прорачун показатеља комерцијалног квалитета.
- (4) Дефиниције показатеља комерцијалног квалитета дате су у прилогу Правилника.

Члан 27.

(Евидентирање и чување података о комерцијалном квалитету)

- (1) Дистрибутери и снабдјевачи су дужни евидентирати, водити, обрађивати и архивирати податке о комерцијалном квалитету.
- (2) Подаци о комерцијалном квалитету се чувају у архиви најмање десет година.
- (3) Дистрибутери и снабдјевачи су дужни водити књигу евиденција приговора и жалби у услужним центрима.

Члан 28.

(Праћење и евидентирање времена)

- (1) Вријеме пријема писаног упита, приговора или захтјева крајњег купца је датум пријема електронске поште, приспјећа у систем управљања документима или пријема улазне поште.
- (2) Вријеме одговора на писани упит, приговор или захтјев корисника је датум слања електронске поште на електронску адресу крајњег купца, односно датум печата излазне поште.

Члан 29.

(Виша сила)

- (1) За све показатеље који одступају од минималних стандарда комерцијалног квалитета и чији је узрок одступања сврстан у категорију више силе и одговорности треће стране води се одговарајућа документација, којом се доказује:

- а) да су наступиле ванредне околности или
 - б) да крајњем купцу не смета одступање од гарантованих стандарда, о чему постоји писани доказ у архиви дистрибутера и снабдјевача.
- (2) За свако одступање се наводи узроци и документација која служи као доказ.

Глава IV - ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА НАПОНА НАПАЈАЊА

Члан 30.

(Показатељи квалитета напона)

- (1) Показатељи квалитета напона напајања су дефинисани стандардом BAS EN 50160.
- (2) Главни показатељи квалитета напона по стандарду BAS EN 50160 су:
- а) вриједности номиналног напона и одступања од номиналног напона,
 - б) пропади и пренапони,
 - в) брзе промјене напона (фликери),
 - г) таласни облици напона и
 - д) мрежна фреквенција

Члан 31.

(Евиденција података о квалитету напона)

- (1) Дистрибутер евидентира, похрањује и анализира податке о квалитету напона у дистрибутивној мрежи које користи за израчунавање показатеља квалитета напона.
- (2) Подаци о квалитету напона се "захватају" (прате) преко система за праћење квалитета напона, односно системског мјерења у дистрибутивној мрежи.
- (3) Мјерење квалитета напона напајања се врши у складу са стандардом BAS EN 61000-4-30.
- (4) Посебно се евидентирају одступања напона напајања која нису одговорност дистрибутера.

Члан 32.

(Општи подаци о квалитету напона)

Дистрибутери поред извјештавања о показатељима квалитета напона Регулаторној комисији достављају и следеће податке за:

- ❖ Трајно мјерење:
 - а) назив мјерне тачке и локација мјерења,
 - б) ниво опремљености мреже са трајним праћењем квалитета напона:
 - укупан број мјерних тачака на СН мрежи и
 - укупан број мјерних тачака,
- ❖ Периодична мјерења:
 - а) број изабраних мјерних тачака и
 - б) резултати анализе измјерених вриједности,
- ❖ Мјерење на захтјева корисника мреже:
 - а) број приговора на квалитет напона и

- б) одговоре на приговор (основане или неосноване) са кратком анализом стања са коментарима.

Члан 33.

(Други подаци о квалитету напона)

Дистрибутер доставља и друге податке по напонским нивоима, односно тачкама дистрибутивне мреже у којима је успостављено трајно праћење напона:

- а) број седмица праћења напона,
- б) број седмица са одступањем напона од стандарда,
- в) број седмица у границама дозвољених одступања,
- г) број седмица, у којима су била измјерена одступања од стандарда при:
 - одступању напона од номиналне вриједности,
 - брзим промјенама напона (вриједност, јачина фликера),
 - таласним изобличењима напона,
 - несиметричношћу напона напајања и
 - мрежној фреквенцији.

Члан 34.

(Мјерење квалитета напона напајања на захтјев крајњег купца)

- (1) Дистрибутер је обавезан да, на захтјев крајњег купца, изврши мјерење напонских прилика у тачки напајања и о резултатима мјерења у писаној форми обавијести крајњег купца.
- (2) Обавјештење садржи податке о:
 - а) периоду праћења напона,
 - б) мјерној опреми која се користи,
 - в) измјереним вриједностима напона,
 - г) анализи измјерених вриједности напона у односу на дозвољене,
 - д) узроку већих одступања напона од прописаних.
- (3) Крајњи купац може да достави и извјештај овлашћене институције о резултатима мјерења квалитета напона у тачки напајања,
- (4) Дистрибутер може провјерити резултате мјерења из става (3) овог члана и поновити мјерења уколико сумња у вјеродостојност података.
- (5) Уколико се мјерењем докаже да је квалитет напона напајања у складу са стандардом BAS EN 50160, трошкове мјерења сноси крајњи купац, о чему треба бити унапријед обавјештен.

Члан 35.

(Индекс квалитета напона)

- (1) Индекс квалитета напона је показатељ достигнутог нивоа усклађености показатеља квалитета напона на средњем напону са захтијеваним у техничком стандарду EN 50160.
- (2) Измјерене величине служе за израчунавање сљедећих индекса квалитета напона:
 - индекс стања вриједности напона,

- индекс стања таласног облика напона и
 - индекс стања фликера.
- (3) Дефиниције индекса из става (2) овог члана су дате у прилогу Правилника.

Члан 36.

(Информисање и објављивање података)

- (1) Дистрибутер једном годишње на властитој интернет страници обавјештава кориснике мреже о индексу квалитета напона на средњенапонском нивоу.
- (2) На интернет страници дистрибутера доступне су и информације о техничким стандардима, Општим условима за испоруку и снабдијевање електричном енергијом и подзаконским актима, којима се регулише квалитет напона напајања.

ДИО III - СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА СНАБДИЈЕВАЊА

Глава I - КОНТИНУИТЕТ ИСПОРУКЕ

Члан 37.

(Гарантовани стандарди)

Гарантовани стандарди континуитета испоруке електричне енергије дати су у табели испод:

Ознака	Гарантовани стандард	Вриједност
Г _{с1}	Ревитализација најлошије напајаних СН извода	Три статистички најлошије напајана СН извода (са најлошијим SAIDI показатељом) из претходне године се реконструишу и санирају у идућој години.
Г _{с2}	Минимални стандарди непланираних прекида	Вријеме успоставе поновног напајања у случају непланираног прекида: <ul style="list-style-type: none">• на ниском напону до четири сата у градском и до осам сати у сеоском подручју,• на средњем напону до два сата у градском и до четири сати у сеоском подручју,• у случају више силе и одговорности треће стране најдуже до 48 сати о чему је дистрибутер дужан без одлагања на прикладан начин обавијестити крајње купце.• у случају ванредних околности вријеме успоставе поновног напајања није одређено.
Г _{с3}	Минимални стандарди планираних прекида	Дистрибутер може обуставити или ограничити испоруку и преузимање електричне енергије у трајању до 72 сата током једне календарске године. У случају ревитализације три најлошије напајана СН извода испорука електричне енергије крајњим купцима који се напајају преко ових извода се може обуставити и у дужем трајању. У случају непредвиђених радова на одржавању енергетских објеката који захтијевају примјену мјере прекида испоруке електричне енергије дистрибутер је дужан да преко средстава јавног информисања или на други прикладан начин без одлагања, не дуже

		од два сата, обавијести кориснике мреже о узроцима и очекиваној дужини трајања прекида испоруке
Г _{С4}	Неоснована обустава испоруке електричне енергије	(Дистрибутер или снабдјевач у зависности од одговорности исплаћују накнаду у складу са чланом 43.)

Члан 38.

(Гарантовани стандард Г_{С1})

- (1) Дистрибутер је обавезан унијети у план инвестиција за наредну годину ревитализацију три најлошије напајана СН извода из претходне године.
- (2) Подаци о извршеној реконструкцији и санацији СН извода и остварено побољшање квалитета снабдијевања преко ових извода се посебно прате и наводе у извјештајима о квалитету снабдијевања електричном енергијом.

Члан 39.

(Очекиване вриједности показатеља континуитета испоруке)

- (1) Дистрибутер, до доношења општих системских стандарда од стране Регулаторне комисије, за сваку календарску годину објављује очекиване вриједности показатеља континуитета испоруке електричне енергије (планирани и непланирани дуготрајни прекиди-SAIDI и SAIFI) на свом дистрибутивном подручју.
- (2) Очекиване вриједности показатеља континуитета на системском нивоу из става (1) овог члана се добију узимајући у обзир остварене вриједности показатеља у протеклој години, стање дистрибутивне мреже, планиране инвестиције и одређене специфичне карактеристике дистрибутивног подручја.

Глава II - КОМЕРЦИЈАЛНИ КВАЛИТЕТ

Члан 40.

(Гарантовани стандарди)

Гарантовани стандарди квалитета комерцијалне услуге дистрибутера и снабдјевача дати су у табели испод:

Ознака	Гарантовани стандард	Вриједност
	Дистрибуција електричне енергије	
Г _{С5}	Вријеме издавања електроенергетске сагласности	30 дана
Г _{С6}	Вријеме потребно за израду прикључка на нисконапонску мрежу	15 радних дана
Г _{С7}	Вријеме потребно за прикључење на нисконапонску мрежу	15 радних дана
Г _{С8}	Вријеме интервенције оператора дистрибутивног система на испад напојног осигурача или уређаја за ограничење снаге	-шест сати за пријаве у току радног времена и до 20 h радним данима, -12 сати за пријаве након 20 h радним данима и пријаве викендом.

Г _{С9}	Вријеме потребно за отклањање проблема са мјерењем	три радна дана од пријаве проблема
Г _{С10}	Вријеме поновног прикључења након неосноване обуставе испоруке електричне енергије	један радни дан
Г _{С11}	Обавјештење о планираним прекидима	24 сата унапријед
Г _{С12}	Вријеме потребно за одговор на жалбу у вези квалитета напона	15 дана (утврђивање чињеничног стања седам радних дана)
Г _{С13}	Број читања бројила електричне енергије	једанпут мјесечно

Ознака	Гарантовани стандард	Вриједност
	Снабдијевање електричном енергијом	
Г _{С14}	Вријеме потребно за одговор на приговор у вези рачуна за утрошену електричну енергију	осам радних дана
Г _{С15}	Вријеме поновног прикључења након искључења због неплаћања	три радна дана
Г _{С16}	Вријеме потребно за корекцију обрачуна	десет дана

Глава III – КВАЛИТЕТ НАПОНА

Члан 41.

(Гарантовани стандарди)

(1) Стандард за квалитет напона напајања представља номинални напонски ниво у тачки напајања и одступање од номиналних вриједности, те друге карактеристике напона (таласни облик, фреквенција, симетричност фазних вриједности и сл.), са прописаним дозвољеним одступањима у складу са стандардом ВАС EN 50160.

(2) Гарантовани стандард квалитета напона дат је у табели испод:

Ознака	Гарантовани стандард	Вриједност
	Дистрибуција електричне енергије	
Г _{С17}	Квалитет напона у тачки напајања крајњих купаца на ниском напону	У нормалним погонским условима у 95% свих просјечних 10-то минутних мјерења током седмице, напон треба да буде у границама $\pm 10\%$ од номиналне вриједности и у 100% свих просјечних 10-то минутних мјерења током седмице, напон треба да буде у границама $+10\%$ / -15% од номиналне вриједности.

ДИО IV – НАКНАДЕ

Члан 42. (Накнада)

- (1) Дистрибутер и снабдјевач су дужни обештетити крајње купце, у случају непоштовања гарантованих стандарда квалитета снабдијевања електричном енергијом.
- (2) Крајњи купац подноси дистрибутеру и снабдјевачу захтјев за исплату накнаде због непоштовања гарантованих стандарда квалитета снабдијевања електричном енергијом на прописаном обрасцу.
- (3) Дистрибутер и снабдјевач су дужни донијети одлуку о основаности сваког захтјева крајњег купца о исплати накнаде због одступања од гарантованих стандарда у року од осам радних дана од пријема захтјева, у супротном крајњем купцу се исплаћује накнада.
- (4) Ако се потврди да је захтјев крајњег купца основан, накнада се плаћа у року од 30 дана од доношења одлуке о основаности захтјева. Ако се не исплати накнада у предвиђеном времену, висина накнаде се повећава три пута.
- (5) Накнада не представља оправдани трошак дистрибутера и снабдјевача.
- (6) Дистрибутер и снабдјевач су дужни прописати образац из става (2) овог члана, водити детаљну (број и износ) евиденцију броја одступања од гарантованих стандарда, поднесених захтјева због одступања од гарантованих стандарда, броја основаних захтјева и детаљну евиденцију (број и износ) исплаћених накнада.

Члан 43. (Накнада за гарантоване стандарде континуитета испоруке)

- (1) Висина накнаде због неосноване обуставе испоруке (Γ_{c4}) у правилу не може бити мања од вриједности неиспоручене електричне енергије нити већа од троструке вриједности неиспоручене електричне енергије. Вриједност неиспоручене електричне енергије је заснована на јединичној цијени и количини енергије (у kWh), која није испоручена.
- (2) Количина неиспоручене електричне енергије утврђује се на бази уговорених, односно остварених количина у истом обрачунском периоду претходне године, ако уговором нису детаљније утврђене количине, уз примјену просјечних количина за временске периоде који су мањи од периода за које се врши уговарање, односно читавање.
- (3) Висине накнаде због одступања од гарантованих стандарда (Γ_{c1} , Γ_{c2} и Γ_{c3}) су исте као у члану 44. овог правилника.
- (4) Услови за основан захтјев су, да крајњи купац радом и одржавањем својих постројења, инсталација и уређаја обезбјеђује усклађено дјеловање са дистрибутивном мрежом и да на примопредајном мјерном мјесту има уграђен мјерни уређај, који омогућава регистрацију и чување података о прекидима најмање једну календарску годину.

Члан 44.

(Накнада за гарантоване стандарде комерцијалног квалитета)

Висина накнаде утврђује се у износима како слиједи:

Крајњи купац	Домаћинства	Остали купци	
Напонски ниво	Ниски напон (НН)	Ниски напон НН	Средњи напон СН
Висина накнаде (КМ)	10,00	20,00	50,00

Члан 45.

(Накнада за гарантовани стандард квалитета напона)

(1) Висина накнаде због одступања од гарантованог стандарда (G_{C17}) дата је у табели:

Крајњи купац	Домаћинства	Остали купци	
Напонски ниво	Ниски напон (НН)	Ниски напон НН	
Висина накнаде (КМ)	10,00	20,00	

(2) Накнада за неиспуњење стандарда G_{C17} се крајњем купцу плаћа док дистрибутер не ријеша проблеме са напоном, односно до поправке напонских прилика.

(3) Послије исплате прве накнаде, слједеће три накнаде се исплаћује тромјесечно, а након годину дана исплата се врши на мјесечном нивоу.

ДИО V - ИЗВЈЕШТАВАЊЕ

Члан 46.

(Годишњи извјештај о квалитету снабдијевања)

(1) Дистрибутери и снабдјевачи су обавезни да израђују годишњи извјештај о квалитету снабдијевања електричном енергијом у оквиру електроенергетске дјелатности коју обављају.

(2) Извјештај садржи податке о:

- а) показатељима квалитета снабдијевања електричном енергијом,
- б) упоредном прегледу у односу на претходне године и циљевима за идуће три године,
- в) испуњености стандарда квалитета снабдијевања електричном енергијом,
- г) извршеној реконструкцији и санацији три најлошије напајана средњенапонска извода и оствареном квалитету снабдијевања преко ових извода,
- д) евиденцији поднесених захтјева због одступања од гарантованих стандарда, броју основаних и неоснованих жалби крајњих купаца, броју основаних захтјева за исплату накнаде и детаљној евиденцији (број и износ) исплаћених накнада и
- ђ) другим битним подацима.

(3) Извјештај о квалитету снабдијевања из става (1) овога члана доставља се Регулаторној комисији најкасније у року од 60 дана након истека календарске године на коју се извјештај односи.

(4) Извјештај о квалитету снабдијевања електричном енергијом се објављује на својој интернет страници.

Члан 47.

(Тромјесечно извјештавање)

(1) Дистрибутер извјештава тромјесечно о параметрима континуитета за дуготрајне планиране и непланиране прекиде по географском подручју (алокацији извода ТС ВН/СН, СН/НН по подручју-градски или сеоски), напонском нивоу и укупно дистрибутивном подручју.

(2) Тромјесечно се извјештава о максимално регистрованим параметрима за планирани и непланирани SAIDI на три најлошије напајана средњенапонска вода.

(3) Тромјесечно се доставља извјештај о статистици догађаја, са посебним акцентом на догађаје чији је узрок "виша сила" и "трећа страна".

(4) Дистрибутери и снабдјевачи извјештавају о свим показатељима комерцијалног квалитета који су набројани у члану 26. овог правилника.

Члан 48.

(Годишње извјештавање)

Једном годишње достављају се општи подаци о дистрибутивном подручју, карактеристикама дистрибутивне мреже и битним метеоролошко-корелацијским подацима за протеклу календарску годину.

Члан 49.

(Рок достављања извјештаја)

Извјештаји о квалитету снабдијевања из члана 47. и 48. Правилника достављају се Регулаторној комисији у складу са роковима одређеним одредбама Правилника о извјештавању.

ДИО VI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 50.

(Прелазни период)

- (1) Дистрибутери и снабдјевачи припремају услове за праћење квалитета снабдијевања електричном енергијом по овом правилнику најкасније до 01.01.2016. године.
- (2) Прописане накнаде за одступање од квалитета снабдијевања електричном енергијом се примјењују од 01.01.2016. године, а у случају гарантованих стандарда G_{C2} и G_{C3} од 31.12.2016. године
- (3) Аутоматска исплата накнаде, без посебног захтјева корисника мреже примјењује се од 2018. године.
- (4) Регулаторна комисија на основу образложеног захтјева дистрибутера и снабдјевача може продужити прелазни период.
- (5) Дистрибутери, снабдјевачи и крајњи купци своје односе у погледу обавеза и права по питању квалитета снабдијевања електричном енергијом регулишу у складу за одредбама закона, Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом и овог правилника.

Члан 51.

(Повећани квалитет снабдијевања)

Крајњи купци и дистрибутери се могу договорити и за квалитет снабдијевања електричном енергијом већи од прописаног, што се регулише посебним уговором.

Члан 52.

(Тумачење)

Тумачење одредби овог правилника даје Регулаторна комисија.

Члан 53.

(Измјене и допуне)

Измјене и допуне овог правилника врше се на исти начин и по истом поступку који је утврђен за његово доношење.

Члан 54.

(Ступање на снагу)

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику Републике Српске.

Број:

Датум:

Предсједник

Миленко Чокорило